

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ

การศึกษา เรื่อง การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน โรงเรียน วัดอุทัยธาราม เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร มีจุดประสงค์ ๑) เพื่อศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน ๒) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการจัดสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน ๓) เพื่อศึกษาปัญหา และแนวทางการศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน โรงเรียนวัดอุทัยธาราม เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ วิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔,๕,๖ จำนวน ๓๐๐ คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การหาค่าความถี่และค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที (t-test) แบบ One-Way ANOVA ซึ่งมีผลการศึกษาดังต่อไปนี้

๕.๑ สรุปผลการศึกษา

๕.๑.๑ ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามของนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน มีดังนี้

พบว่า ด้านเพศ นักเรียนชั้นประถมศึกษาเพศชาย จำนวน ๑๕๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๗ เพศหญิง จำนวน ๑๐๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๓, อายุ นักเรียนชั้นประถมศึกษา มีอายุระหว่าง ๑๐ - ๑๒ ปี จำนวน ๒๖๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๓ รองลงมา มีอายุต่ำกว่า ๑๐ ปี จำนวน ๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๐ และมีอายุ ๑๓ - ๑๕ ปี จำนวน ๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๗, และการศึกษา นักเรียน กำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ จำนวน ๑๓๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๓ รองลงมา ศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๘๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๓ และชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ จำนวน ๘๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๓ ตามลำดับ

๕.๑.๒ ผลการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ ๔,๕,๖ โรงเรียนวัดอุทัยธาราม มีดังนี้

ผลการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔,๕,๖ ส่วนมากนักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนการสอน โดยภาพรวม ทั้ง ๓ ด้าน คือ สภาพแวดล้อมทางด้านกายภาพ,สภาพแวดล้อมทางด้านวิชาการ และสภาพแวดล้อมทางการบริหาร อยู่ในระดับมาก เมื่อศึกษารายข้อ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมทางด้านกายภาพ,สภาพแวดล้อมทางด้านวิชาการ และสภาพแวดล้อมทางการบริหาร มีผลดังนี้

สภาพแวดล้อมทางด้านกายภาพ นักเรียนควรมีส่วนมากมีความเห็นการจัดสภาพแวดล้อมด้านการกายภาพ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อศึกษารายข้อ พบว่า ควรจัดการบริเวณโรงเรียนร่มรื่น สะอาด สวยงามเอื้อต่อการเรียน มีวัสดุ ครุภัณฑ์ต่าง ๆ และอุปกรณ์ในโรงเรียนมีความพอเพียง และใช้การได้ดีในการใช้ประกอบการเรียน,มีน้ำดื่ม น้ำใช้สะอาดพอเพียง และมีระบบสาธารณสุข โภคที่ดีเหมาะสมกับการเรียน ที่ตั้งของโรงเรียนมีความเหมาะสม การคมนาคมสะดวกปลอดภัย และ อาคารเรียน อาคารประกอบและสิ่งก่อสร้างต่างๆ ตั้งอยู่ในทิศทางที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน

สภาพแวดล้อมทางด้านวิชาการ ควรให้นักเรียนมีส่วนมากมีความเห็นการจัดสภาพแวดล้อมทางด้านวิชาการ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อศึกษารายข้อพบว่า ควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้ได้รับการพัฒนาสุนทรียภาพอย่างครบถ้วน มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และเกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนการสอน โรงเรียนมีห้องสมุดที่ได้มาตรฐาน มีจำนวนหนังสือและสื่อเทคโนโลยีหลากหลายเพียงพอความต้องการของนักเรียนและครูอาจารย์และนักเรียนได้เรียนรู้โดยการฝึกปฏิบัติจริงตามลำดับ

สภาพแวดล้อมด้านการบริหารจัดการ นักเรียนควรมีส่วนมากมีความเห็นการจัดสภาพแวดล้อมด้านการบริหารจัดการ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อศึกษารายข้อ พบว่า โรงเรียนควรประสานชุมชน และหน่วยงานภายนอกมา ช่วยเหลือสนับสนุนโรงเรียนเป็นอย่างดี , และทางโรงเรียนมีการสอนตามความถนัดครบทุกสาขาวิชา เช่น ภาษาอังกฤษ คอมพิวเตอร์ ภาษาไทย สังคม เป็นต้น,โรงเรียนมีระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารที่ถูกต้องครบถ้วนทันต่อการใช้งาน เช่น แหล่งข้อมูลด้านการเรียนการสอน,และผู้บริหารและครูยอมรับทั้งความคิดเห็น ข้อเสนอแนะของนักเรียนและชุมชนตามลำดับ.

ตอนที่ ๓ ผลการศึกษาข้อมูลเปรียบเทียบเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔,๕,๖ โรงเรียนวัดอู่ยธาราม มีผลดังนี้

ผลการศึกษาข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อสภาพแวดล้อมการจัดการเรียนการสอนทั้ง ๓ ด้าน ด้านกายภาพ ด้านวิชาการและด้านการบริหารจัดการ โดยภาพรวมจำแนกตามเพศ อายุ ชั้นการเรียน พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔,๕,๖ มีความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมการจัดการเรียนการสอนทั้ง ๓ ด้านที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตอนที่ ๔ ข้อเสนอแนะแนวทางการศึกษาการจัดการสภาพแวดล้อม

๑) ด้านสภาพกายภาพ โรงเรียนมีแนวทางการวางแผนการจัดการสภาพแวดล้อมทางการศึกษาให้เป็นรูปธรรมร่วมกับชุมชนให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน จัดทำโครงการในรูปแบบการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมทางการศึกษาร่วมกับหน่วยของท้องถิ่น

๒) ด้านวิชาการ ส่งเสริมให้บุคลากรทางการศึกษาไปอบรมกับหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งทั้งภาครัฐและเอกชนให้มีประสบการณ์ด้านการจัดการสภาพแวดล้อมทางการศึกษา ส่งเสริมให้บุคลากรทางการศึกษาไปศึกษาวิจัยในเรื่องการจัดการสภาพแวดล้อมทางการศึกษาร่วมกับภาครัฐและเอกชน

๓) ด้านบริหารจัดการ โรงเรียนควรมีแนวทางส่งเสริมบุคลากรทางการศึกษาจัดการประกวดคำขวัญการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนมีความรู้ด้านการจัดการสภาพแวดล้อม

๕.๒ อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ที่แสดงไปทั้งหมดนั้นมีบางประเด็นที่สมควรนำมาวิเคราะห์เพิ่มเติมเพื่อให้เห็นถึงมุมมองในเชิงลึกและนำไปสู่การศึกษาต่ออย่างต่อไปได้ดังนี้

๑. ผลการวิเคราะห์พบว่า คะแนนเฉลี่ยโดยรวมของความคิดเห็นต่อการจัดการสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน ในด้านกายภาพ เท่ากับ ๔.๑๖ จัดอยู่ในระดับมาก แต่หัวข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดในด้านนี้ คือ การที่โรงเรียนตั้งอยู่ใกล้สิ่งรบกวนภายนอก เช่น เสียงดัง น้ำเน่าเสีย โรงงานฯ คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๔๕ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านวิชาการแม้จะมีคะแนนโดยรวมอยู่ในระดับมากเช่นกัน แต่คะแนนในหัวข้อโรงเรียนมีสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีพร้อมอุปกรณ์เพียงพอการเรียนการสอนทุกรายวิชา มีค่าต่ำสุดในด้านนี้ และหัวข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดของด้านการบริหารจัดการคือการที่ผู้บริหารและครูยอมรับทั้งความคิดเห็นและ

ข้อเสนอแนะของนักเรียนและชุมชน ดังนั้นจึงสมควรที่ผู้บริหารโรงเรียนจะตระหนักและใช้เป็นแนวทาง

๒. ผลการวิเคราะห์พบว่า คะแนนเฉลี่ยโดยรวมของความคิดเห็นต่อการจัดสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน ในด้านวิชาการ เท่ากับ ๔.๒๕ จัดอยู่ในระดับมาก ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาภูมินทร์ สารทโร (อุณหุธรณ์) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับความคิดเห็นในการพัฒนาการเรียนการสอนของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๓ พบว่า ความคิดเห็นในการพัฒนางานการเรียนการสอนของครู โดยภาพรวม ด้วยการทำการสอน อยู่ในระดับมาก การใช้สื่อ อยู่ในระดับมาก ด้านการวัดผล และการประเมินผล อยู่ในระดับมากปัจจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นในการพัฒนางานวิชาการด้านการสอนของครูทุกด้านมีระดับคุณภาพอยู่ในระดับดี อาจกล่าวได้ว่าปัจจัยต่างๆ เช่น การสนับสนุนของผู้บริหาร วัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ การนิเทศการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอน ครูมีความรู้เทคนิคและประสบการณ์การสอนมากความคิดเห็นในการพัฒนางานวิชาการด้านการสอนของครูดีเช่นกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัจจัยต่างๆ ช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาการสอนได้ดีขึ้นอันจะนำไปสู่ผลการเรียนรู้ที่ดีขึ้นของนักเรียน

๓. กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในระดับประถมศึกษาปีที่ ๔ จะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมการจัดการเรียนการสอนทั้ง ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านสภาพกายภาพ ด้านวิชาการ และด้านการบริหารจัดการ น้อยกว่ากลุ่มประถมศึกษาปีที่ ๕ และ ๖ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ผลข้างต้นสะท้อนให้เห็นถึงสิ่งที่ผู้บริหารโรงเรียนควรทำความเข้าใจและตระหนักว่า อาจนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบการกำหนดนโยบายหรือหากมีนโยบายที่สอดคล้องกับคำตอบที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้แล้วก็สามารถนำไปกำหนดวิธีการปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑. การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ด้านกายภาพ ผู้บริหารควรดูแลและให้ความสำคัญกับสภาพภายในโรงเรียนและในห้องเรียน โดยมีการจัดอุปกรณ์ เครื่องมือที่จำเป็นในการทำความสะอาดห้องเรียนและโรงเรียน

๒. ด้านการบริหาร ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการมอบหมายให้กับครูผู้รับผิดชอบในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพและปัญหาของโรงเรียน โดยให้มีการจัดทำอย่างเป็นปัจจุบันและตามสภาพจริง

๓. ด้านวิชาการ ผู้บริหารควรทำความเข้าใจกับครูผู้สอนให้มีการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้และพัฒนารองของตัวนักเรียนเอง

๔. ผลการศึกษาที่ได้สามารถนำไปวางแผนการพัฒนาการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาของแต่ละพื้นที่

๕. เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาโรงเรียนที่ยังขาดการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่ถูกต้องและเหมาะสม

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

๑. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

๒. ควรมีการศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

๓. ควรวิจัยเชิงคุณภาพในการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

๔. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็น เกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนระหว่างผู้บริหารกับครู

๕. ควรมีการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนรัฐบาลและเอกชน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างในการจัดการ เพื่อทราบถึงการจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับความต้องการกว้างขวางมากขึ้น

๖. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน เพื่อจะให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนต่อไป